

УДК 7.05:398(477)

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/93-2-24>

Анастасія СОЛОМ'ЯНА,

orcid.org/0009-0000-5434-5336

студентка II курсу магістратури кафедри дизайну

Запорізького національного університету

(Запоріжжя, Україна) *sol.nastya.art@gmail.com*

Ганна ЧЕМЕРИС,

orcid.org/0000-0003-3417-9910

доктор філософії, доцент,

завідувач кафедри дизайну

Запорізького національного університету

(Запоріжжя, Україна),

асоційована дослідниця

Французького центру досліджень гуманітарних і соціальних наук

(Прага, Чехія; Франція),

запрошена дослідниця у Школі інформатики, обчислювальної техніки та інженерії Ладді

Індіанського університету

(Блумінгтон, США) *Anyta.Chemeris@gmail.com*

УКРАЇНСЬКА МІФОЛОГІЯ В СУЧАСНОМУ АРТБУКІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ, ЗАПИТИ АУДИТОРІЇ ТА ПРИНЦИПИ ДИЗАЙНУ

Стаття присвячена комплексному дослідженню відтворення української міфології в сучасних артбуках та визначенню принципів дизайну, здатних забезпечити ефективну комунікацію між культурною традицією й сучасним читачем. У роботі обґрунтовано актуальність звернення до української міфологічної спадщини як до важливого компонента національної ідентичності, що протягом тривалого часу залишалася малодослідженою у візуальній культурі. Показано, що артбук як інтермедіальний формат поєднує інформаційність і художність, дозволяючи переосмислювати традиційні образи через сучасні дизайнерські підходи. Проведено порівняльний аналіз українських і зарубіжних артбуків, у яких простежено різницю у підходах до створення міфологічних образів, композиційних рішень та колористики. Встановлено, що українські видання тяжіють до декоративності, яскравих кольорів, атмосферності та стилізації, часто послуговуючись прийомами «Fantasy Art». Зарубіжні артбуки, навпаки, демонструють лаконічність, стримані палітри й акцент на анатомічній і психологічній виразності персонажів. Водночас виявлено недостатнє використання елементів української національної символіки в сучасних українських артбуках, що окреслює потребу у глибшому культурному опрацюванні теми. У статті подано результати опитування 38 респондентів віком 20–25 років, яке дозволило визначити рівень обізнаності молоді з українською міфологією, їхні візуальні вподобання та очікування щодо структури та змістового наповнення артбуку. Встановлено, що більшість молодих людей мають загальні, але фрагментарні уявлення про українську міфологію, однак демонструють високу зацікавленість у сучасних візуальних форматах, що поєднують художність та інформативність. Особливе значення для респондентів мають національні символи – орнаменти, елементи одягу, артефакти – подані в доступній, візуально структурованій формі. На основі проведеного аналізу розроблено рекомендації для формування артбуку про українську міфологію, що включають принципи композиційної організації, використання природних мотивів, структурованого подання інформації, застосування контрастної колористики та елементів українського традиційного костюму. Стаття узагальнює можливості артбуку як інструмента популяризації української міфології та формування цілісного візуального наративу сучасної української ідентичності. Наведено результати проектування артбуку «Зоряні очі землі».

Ключові слова: українська національна ідентичність, артбук, українська культура, українська міфологія, ілюстрації, цільова аудиторія.

Anastasia SOLOMYANA,
 orcid.org/0009-0000-5434-5336
 2nd year master's student at the Department of Design
 Zaporizhzhia National University
 (Zaporizhzhia, Ukraine) sol.nastya.art@gmail.com

Hanna CHERMERS,
 orcid.org/0000-0003-3417-9910
 PhD, Associate Professor,
 Head of the Department of Design
 Zaporizhzhia National University
 (Zaporizhzhia, Ukraine),
 Associate Researcher
 CEFRES
 (Prague, Czech Republic; France),
 Visiting Researcher at the Ladd School of Informatics, Computing and Engineering
 Indiana University
 (Bloomington, USA) Anyta.Chemeris@gmail.com

UKRAINIAN MYTHOLOGY IN CONTEMPORARY ART BOOKS: COMPARATIVE ANALYSIS, AUDIENCE DEMANDS AND DESIGN PRINCIPLES

The article is devoted to a comprehensive study of the reproduction of Ukrainian mythology in contemporary art books and the identification of design principles capable of ensuring effective communication between cultural tradition and the modern reader. The work substantiates the relevance of referring to Ukrainian mythological heritage as an important component of national identity, which has long remained understudied in visual culture. It is shown that the art book as an intermedia format combines informativeness and artistry, allowing traditional images to be reinterpreted through contemporary design approaches. A comparative analysis of Ukrainian and foreign art books is conducted, tracing the differences in approaches to the creation of mythological images, compositional solutions, and colour schemes. It has been established that Ukrainian publications tend towards decorativeness, bright colours, atmosphere and stylisation, often using Fantasy Art techniques. Foreign artbooks, on the contrary, demonstrate conciseness, restrained palettes and an emphasis on the anatomical and psychological expressiveness of characters. At the same time, insufficient use of elements of Ukrainian national symbolism in contemporary Ukrainian art books has been identified, which highlights the need for a deeper cultural exploration of the topic. The article presents the results of a survey of 38 respondents aged 20–25, which made it possible to determine the level of young people's awareness of Ukrainian mythology, their visual preferences and expectations regarding the structure and content of artbooks. It was found that most young people have a general but fragmentary understanding of Ukrainian mythology, but show a high level of interest in contemporary visual formats that combine artistry and informativeness. Of particular importance to respondents are national symbols – ornaments, clothing elements, artefacts – presented in an accessible, visually structured form. Based on the analysis, recommendations were developed for the creation of an art book on Ukrainian mythology, including principles of compositional organisation, the use of natural motifs, structured presentation of information, the use of contrasting colours and elements of traditional Ukrainian costume. The article summarises the potential of the artbook as a tool for popularising Ukrainian mythology and forming a coherent visual narrative of contemporary Ukrainian identity. The results of the design of the artbook 'Starry Eyes of the Earth' are presented.

Key words: Ukrainian national identity, art book, Ukrainian culture, Ukrainian mythology, illustrations, target audience.

Постановка проблеми. Українська міфологія є складовою традиційної культури та важливим джерелом формування національної ідентичності. Довгий час українська культура та міфологія знаходились під забороною та не висвітлювались в суспільстві, що призвело до втрати ідентичності українців, не розуміння своєї унікальності та різноманітності власної культури. Людина може бути етнічним українцем, але при цьому не відчувати себе ним у духовному сенсі (Нагорна 2003: 14–25). Тож на сьогодні, постає питання про

відродження культури українського народу, ознайомлення з нею через сучасні засоби. Сучасні артбуки, що поєднують художній візуальний контент та структуровану інформацію, є ефективним інструментом популяризації української культурної спадщини. В умовах зростання інтересу до українських міфологічних сюжетів актуальним є дослідження методів перенесення елементів національної ідентичності у дизайн артбуків.

Аналіз досліджень. Розглянуто теоретичні засади артбуку як явища сучасної візуальної куль-

тури, що має великий попит на сьогоднішній день, адже він не містить великих обмежень в своєму оформленні та дозволяє представляти інформацію за допомогою мистецького підходу.

У працях А. Бідун, С. Підпригори та О. Копецької визначено артбук як експериментальний формат, що поєднує художній образ, візуальні матеріали та інтермедіальність. А. Бідун, в своїй статті розкриває типологічні особливості артбуку та його комерційний потенціал, акцентуючи на зростаючому інтересі до цього формату як засобу художнього вираження та альтернативної мистецької практики; підкреслює, що артбук – це тип книги, у якому сконцентровані авангардні, інноваційні підходи автора й видавця до створення контенту, які проявляються в унікальній матеріальній конструкції (Бідун: 58-63). Осмислення артбуку як феномену пов'язане із мистецьким явищем «книги художника» (Листвак 2018: 24–26; Підпригора 2018: 47), Як зазначає Л. Підпригора, «книга художника» є витвором актуального образотворчого мистецтва, самостійний вид мистецтва, де саме книжна форма виступає основним засобом самовираження. Нею зазначено, що автори мають сприймати книгу цілісно, проте текст (за наявності) він виступає лише частиною комплексного повідомлення, котре може утворитися з використанням, поряд із домінуючими візуальними відчуттям (Підпригора 2018: 47). Текстуально «книги художника» тяжіють до малих жанрів: тазових слововиявлень, коротких нарисів. Адже довгі текстові блоки відволікають читача від видання в цілому (Листвак 2018: 24). О. Ю Копецькою було виокремлено артбуки у певні групи: артбук як витвір – інсталяція, артбук як видавничий продукт і артбук як експеримент (Копецька 2014: 68–69). В статті нею зазначено, що створення нових артбуків є чудовим способом відродження паперових книг, які певною мірою втратили свої позиції внаслідок появи електронних.

Українські науковці, такі як Людмила Пономар, Юлія Буйських, Михайловська О., Андреева О. та Зубко Г., у своїх роботах (Пономар, 2013; Буйських, 2010; Михайловська, Андреева, Зубко, 2024) досліджували питання української міфології, української культури та аналізували внесок попередніх науковців в цю галузь. Важливим джерелом є праця І. Нечуя-Левицького 1876 року, присвячена традиційному світогляду українців. Ним було зазначено, що всі образи українці брали з природи, котра обгортювала їх життя. (І Нечуй-Левицький 1992 : 4). Серед зарубіжних дослідників, значний внесок зробив Е. Руліковський, який в своїй праці «Zapiski etnograficzne z Ukrainy»,

зібрав відомості зі сфери нижчої української міфології, перелічивши та детально проаналізувавши властивості і зовнішній вигляд українських міфічних істот (Руліковський 1879: 89–95).

Дослідження сучасних і попередніх науковців підкреслюють багатогранність та глибокий символізм елементів української культури. Використання реальних культурних мотивів в артбуках для зображення міфічних істот надає цим образам більшої автентичності, оскільки вони ґрунтуються не лише на творчій уяві, але й на характерних елементах українського традиційного одягу та звичаїв.

Мета статті – дослідити можливості інтеграції елементів української національної ідентичності у структуру, дизайн та ілюстративний контент артбуку, проаналізувати існуючі українські й зарубіжні артбуки міфологічної тематики та визначити ефективні принципи візуального відтворення української міфології для сучасної цільової аудиторії.

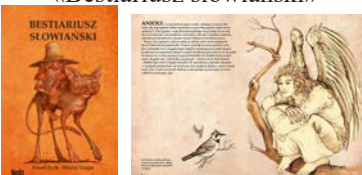
Методологія. Методи дослідження включають: контент-аналіз десяти артбуків із різних видавничих шкіл, порівняльний аналіз стилістичних особливостей, опитування 38 респондентів віком 20–25 років, визначення ключових жанрових і композиційних характеристик. Додатково застосовано метод семіотичного аналізу для визначення культурних маркерів, що використовуються в ілюстраціях.

Виклад основного матеріалу. Перед початком роботи було проаналізовано ряд прикладів українських та закордонних артбуків. З українських зокрема артбуки присвячені темі про українську міфологію, зокрема «Українська магічна академія» та «Український бестіарій». Також було проаналізовано артбуки присвячені українській традиційній культурі такі як: «Ковчег Україна», артбук для дівчаток «Наречена», «Скриня. Речі Сили». До аналізу також було залучено і іноземні артбуки такі як безпосередньо Legends of Ukraine: The Complete Edition: Timeless Tales of Myth, Magic, and Heroism from the Heart of Eastern Europe. Польський бестіарій під назвою «Bestiariusz słowiański», французький артбук YBY, Mythes et Légendes: Artbook collectif та «Slavic Mythology». Повний перелік виявлених характеристик, а також переваг і недоліків подано в таблиці 1.

Проаналізувавши українські та зарубіжні артбуки міфологічної тематики, можна констатувати, що більшість авторів прагнуть відійти від стандартних поліграфічних рішень і трактують артбук передусім як візуальний об'єкт. Особлива увага приділяється обкладинці, яка формує перше

Таблиця 1

Порівняльний аналіз артбуків на міфологічну тематику

Назва артбуку	Позитивні аспекти	Можливості удосконалення
«Українська магічна академія» 	Виразний кольоровий контраст; Висока деталізація й стилізація персонажів із дотриманням пропорцій; Читабельність тексту та вдале композиційне рішення; Ілюстрації узгоджені зі стилем видання.	Перенасичення дрібними деталями; Орнаментика тяжіє до західноєвропейських мотивів; Надмірно декоративний шрифт ускладнює сприйняття.
«Український бестіарій» 	Контрастний напис; Структуроване подання тексту; Дублювання інформації латиницею для міжнародної аудиторії; Стилістична єдність персонажів.	Назва важко зчитується у зменшеному форматі.
Ковчег «Україна» 	Унікальні поліграфічні прийоми; Інтеракція між персонажами та скульптурами; Поєднання сучасних і класичних візуальних образів.	Стриманий стиль може бути недостатньо привабливим для дитячої аудиторії.
«Наречена» 	Вдалі колажні елементи, композиційна логіка; – Оптимальне розміщення тексту й достатня контрастність.	Брак текстових акцентів (заголовків, виділень термінів).
«Скриня. Речі сили» 	Орнаментальна композиція збалансована й легко сприймається; Гармонійне розміщення елементів на розворотах; Контрастне колірне рішення покращує запам'ятовування.	Надмір деталей і кольорів може ускладнювати візуальне сприйняття.
«Legends of Ukraine» 	Збалансована композиція; Рівномірний розподіл уваги між персонажами; Контрастна назва; Використання сучасного геометричного шрифту; Гармонія тексту й ілюстрацій.	Часткове злиття назви з фоном; Втрата виразності силуетів; Драconi створюють візуальний «тиск» на назву.
«Bestiariusz słowiański» 	Великі та деталізовані зображення; Охайна лінійна графіка; Читабельний шрифт із достатнім контрастом; Акварель створює автентичний, історичний настрій.	Недостатньо акцентів для виділення ключових деталей.
«Slavic Mythology» 	Ілюстрації не перевантажують сторінку; Деталізація без надлишку дрібних елементів; Лінійна графіка формує історичну стилістику; Чіткість контурів акцентує головні образи.	Лаконічність може здаватися надмірною та асоціюватися з іконописом; Брак динамічності у композиціях.

враження та виконує функцію залучення читача. Незважаючи на різноманітність стилів, форма видань переважно прямокутна, а застосування нестандартних матеріалів обмежене. Ілюстративний контент здебільшого відповідає віковій категорії та тематиці, однак додаткові сувенірні елементи (листівки, наліпки тощо) у проаналізованих прикладах відсутні. Стилистично зарубіжні артбуки тяжіють до лінійної графіки, стриманої палітри та акценту на анатомічній виразності персонажів, що добре помітно, наприклад, у польському «*Bestiariusz słowiański*». Вони концентрують увагу на психології образу та викликають інтерес до деталей. Українські артбуки, навпаки, часто використовують яскраву палітру, декоративність і прийоми, характерні для «*Fantasy Art*» та ігрової графіки, як у «Українській магічній академії» чи «Українському бестіарії». Елементи національної ідентичності в них зазвичай подані стисло та поверхнево, оскільки домінує увага до міфологічних персонажів та сюжетів. Окремі українські видання вирізняються поєднанням технік – колажем, елементами сюрреалізму та унікальними поліграфічними прийомами (тиснення, прозорі основи, фактурні лаки), що формує складнішу візуальну структуру.

Порівняльний аналіз засвідчив суттєві відмінності між українськими та зарубіжними артбуками. Українські видання тяжіють до яскравої декоративності, застосування контрастних кольорів та стилізації, тоді як зарубіжні роботи відзначаються лаконізмом, лінійною графікою та стриманою палітрою. Усі досліджені артбуки недостатньо використовують елементи української ідентичності, що визначає актуальність проєкту.

Наступним етапом було проведено аналіз для розуміння уподобань цільової аудиторії щодо оформлення артбуку про українську міфологію відповідно до віку, статі та роду діяльності. Всього в ньому взяли участь 38 респондентів. За результатами аналізу отриманих даних опитування цільової аудиторії було виявлено, що основний сегмент артбуку – молодь 20–25 років, переважає жіноча стать, діяльність пов'язана з дизайном або мистецтвом. Більшість респондентів на питання «Наскільки на вашу думку Ви знайомі з українською міфологією?» – 32 особи (84,2%) засвідчили посередню обізнаність, – 3 особи (7,9%) зазначили достатню обізнаність, а 3 особи (7,9%) – недостатню. Виходячи з цього, можна зробити висновок, що тема української міфології має активно розвиватися, задля забезпечення більшої активності зацікавлення цією

темою в суспільстві. Щодо символів, за результатами опитування було з'ясовано, що більшість респондентів – 25 осіб (65,8%) знайомі саме із символом «хрест», із варіантів «ромб» та «квітка», тобто, виходячи з цього, варто більше приділяти уваги різновидам символів, які мають велике розмаїття. Щодо питання до респондентів про їх асоціації з українськими символами, більшість обрала варіант відповіді, що це є культурна спадщина, а саме – 29 осіб (76,3%), трохи менше – 20 осіб (52,6%) обрала, що це оберіг. Деякі відповіли, що для них це асоціюється із модою та національним стилем – 16 осіб (42,1%), 11 осіб відповіли, що це особистий стиль та краса, решта не надала точної відповіді. Отже, за результатами опитування та здійснивши власне дослідження з питання зацікавленості потенційної цільової аудиторії з теми української міфології та українських символів, можна зробити висновок, що аудиторія демонструє готовність знайомитись з українською міфологією та елементами української ідентичності, проте потребує більшого урізноманітнення засобів для ознайомлення з цим питанням. За відповідями також варто підкреслити, що молодь на сьогоднішній день сприймає фольклор не як «давнину», а як джерело естетики і сенсів. Ілюстратори створюють нові трактування русалок, мавок, домовиків – ближчі до психологічних або екологічних символів. На сьогодні актуальною залишається тенденція близька до більш природних та духовних тем, саме тому, для артбуку було обрано палітру, наближену до кольорів природи, а саме: відтінки зеленого, коричневого та синього. Отже, при розробці концептів персонажей, мають також простежуватись природні мотиви, наприклад шуба лісовика з листя або рукава блуда з трави.

Концепт артбуку побудований переважно на залучення людини до природи, магічної та потойбічної атмосфери. Для концептів персонажів міфічних істот виконувалась розробка растрових ілюстрацій в стилі «цифровий живопис». Важливим є передати відчуття мороку, та свіжості через концепт ілюстрації. На рисунку 1 зображено, що в деяких ілюстраціях використовується зображення туману та хмар, що створює враження потойбічності та загадковості. Колірне рішення побудовано переважно на контрасті теплого та холодного відтінків, для підкреслення протилежності людського світу та міфічного. Ілюстрації міфологічних сюжетів на розгортах сконцентровані переважно на атмосфері: темний ліс, туман, місячне світло, фантастичні елементи.

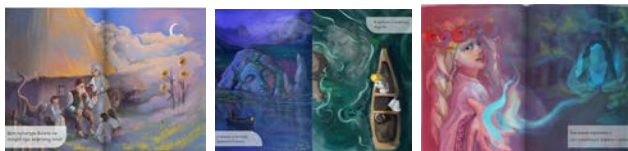

Рис. 1. Розроблені розгортки в кольорі з міфічним сюжетом до артбуку «Зоряні очі землі»

Для розгортів сторінок з інформацією про міфічних істот було обрано оформлення, яке має викликати відчуття «старовини», а саме матеріалу паперу для підкреслення давності теми української міфології та культури. Відповідно до опитування потенційної цільової аудиторії серед причин перешкоджання ознайомлення з українською міфологією, більшість опитаних зазначили саме брак часу. Саме тому, текст в артбуці має бути структурованим, без зайвої інформації, яка може забирати багато часу при читанні. Особливо молодь орієнтована на візуальну швидкість сприйняття – ілюстрація має одразу привертати увагу. Концепт персонажів, ілюстрація на розгортках та текст мають швидко засвоюватись читачем. Оскільки багато хто з опитаних має на меті знайомитись з інформацією швидко, елементи, які потребують окремої уваги, мають бути виділені або винесені на окремі сторінки. Переважно, концентрація уваги при оформленні артбуку має бути зосереджена на розробці концепту міфічної істоти та розгортки з тематичною ілюстрацією на всю сторінку, оскільки, за результатами опитування саме цим аспектам потенційні читачі можуть надати увагу насамперед. Концепт міфічної істоти зображено крупним планом, задля кращої змоги роздивитися дрібні деталі та елементи. Елементи української національної ідентичності зображені як частина образу міфічної істоти, виходячи із побажань респондентів. На рисунку 2 можна побачити, що задля економії часу, важливі дрібні елементи було винесено окремо із підписом, в схематичному вигляді для моментального зчитування інформації читачем, легким сприйняттям та запам'ятовуванням.

Висновки. Результати аналізу підтверджують, що артбук є ефективним засобом популяризації української міфології, оскільки саме через образи міфічних істот відбувається знайомство читача з елементами національної ідентичності – традиційним одягом, побутовими предметами та орнамен-

Рис. 2. Приклад розгортів артбуку «Зоряні очі землі» з інформаційними блоками про націоідентифікаційні атрибути

тами. Візуальне включення цих маркерів посилює емоційний вплив, розширює культурний контекст і забезпечує практичну цінність видання. У межах створеної візуальної концепції важливо не лише використовувати українські етнічні елементи, а й розкривати їхній зміст і символіку, пов'язуючи їх з міфічними персонажами та сюжетами. З огляду на те, що артбуки не передбачають великих обсягів тексту, подання культурних елементів має бути структурованим, з чіткими поясненнями їхнього призначення, значення та функцій. Такий підхід забезпечує глибше занурення в матеріал, сприяє кращому запам'ятовуванню інформації й уникає перевантаження текстовими блоками. Для підсилення взаємодії користувача з артбуком та розширення можливостей інтеграції української міфології у повсякденні практики доцільним є включення супровідної сувенірної продукції, яка підвищує залученість, створює додаткову цінність і сприяє ширшому поширенню культурних змістів. Отримані результати доводять, що застосування в артбуці елементів української національної символіки – одягу, орнаментів, побутових предметів, кольорових кодів – є ефективним засобом візуальної комунікації. Вони підсилюють зв'язок між міфологічним образом і культурною традицією. Для цільової аудиторії молодого віку найбільш дієвими є засоби контрастної колористики, атмосферної композиції та цифрового живопису. Важливим є також баланс між художністю та інформативністю для швидкого сприйняття матеріалу. Дослідження підтверджує актуальність створення артбуків, які популяризують українську міфологію та водночас зберігають зв'язок із культурною традицією. Інтеграція елементів національної ідентичності в ілюстративні образи сприяє глибшому засвоєнню інформації та формуванню інтересу у молодіжній аудиторії. Розроблений підхід може бути застосований у видавничих проєктах, освітніх матеріалах та культурних ініціативах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Нагорна Л. Поняття « національна ідентичність » і « національна ідея » в українському термінологічному просторі. *Політичний менеджмент*. 2003. №2. С. 14 –25.
2. Бідун А. В. Типологічна специфіка артбуку як особливого виду книжкового контенту. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. 2019. Т. 7, № 32. С. 58-63.

3. Підпригора С. Артбук у просторі літератури: художні особливості. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 8. Філологічні науки (мовознавство та літературознавство)*. 2018. Вип. 10. С. 44-50.
4. Листвак Г. Б. «Книга художника» як потенційний видавничий продукт. *Наукові записки*. 2010. № 2 (18). С. 20-26.
5. Коpecька О. Ю. Артбук як різновид нішевих видань. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2014. Вип. 55. С. 66–69.
6. Пономар Л. Ареальне дослідження народного одягу Полісся. *Народна творчість та етнологія*. 2012. Вип. 3. С. 50-56.
7. Буйських Ю. Міфологічні уявлення українців у працях дослідників кінця XVIII – другої половини XIX ст. *Етнічна історія народів Європи*. 2010. Вип. 31. С. 15-23.
8. Михайловська О., Андреева О., Зубко Г., Вишивка західних регіонів України : Культурна спадщина та історичні традиції. *Актуальні проблеми сучасного дизайну : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф.* (Київ, 25 квіт. 2024 р.). Київ : КНУТД, 2024. С. 132–137.
9. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу: *Ескіз української міфології*. Київ: Обереги, 1992. 88 с.
10. Rulikowski E. Zapiski etnograficzne z Ukrainy. *Zbiór wiadomości do antropologii krajowej*. 1879 T. 3, 230 с.

REFERENCES

1. Nahorna, L. (2003). Poniattia “natsionalna identychnist” i “natsionalna ideia” v ukrains'komu terminolohichnomu prostori [The concepts of “national identity” and “national idea” in the Ukrainian terminological space]. *Politychnyi menedzhment*, 2, 14–25. [in Ukrainian].
2. Bidun, A. V. (2019). Typolohichna spetsyfika artbuku yak osoblyvoho vydu knyzhkovoho kontentu [Typological specifics of the artbook as a special type of book content]. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*, 7(32), 58–63. [in Ukrainian].
3. Pidopryhora, S. (2018). Artbuk u prostori literatury: khudozhni osoblyvosti [Artbook in the space of literature: artistic features]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Dragomanova. Seriya 8. Filolohichni nauky*, 10, 44–50. [in Ukrainian].
4. Lystvak, H. B. (2010). “Knyha khudozhnyka” yak potentsiyni vydavnychi produkt [“Artist’s book” as a potential publishing product]. *Naukovi zapysky*, 2(18), 20–26. [in Ukrainian].
5. Kopetska, O. Yu. (2014). Artbuk yak riznovyd nishovykh vydan' [Artbook as a type of niche publication]. *Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky*, 55, 66–69. [in Ukrainian].
6. Ponomar L. Areal'ne doslidzhennya narodnoho odyahu Polissya [Areal study of folk clothing in Polissya]. *Narodna tvorchist' ta etnolohiya*, 3, 50-56. [in Ukrainian].
7. Buiskykh, Yu. (2010). Mifolohichni uiavlennia ukrainsiv u pratsiakh doslidnykiv kintsia XVIII – druhoi polovyny XIX st. [Mythological beliefs of Ukrainians in the works of researchers of the late 18th – second half of the 19th century]. *Etnichna istoriia narodiv Yevropy*, 31, 15–23. [in Ukrainian].
8. Mykhailovska, O., Andriieva, O., & Zubko, H. (2024). Vyshyvka zakhidnykh rehioniv Ukrainy: Kulturna spadshchyna ta istorichni tradytsii [Embroidery of the western regions of Ukraine: Cultural heritage and historical traditions]. *Aktualni problemy suchasnoho dyzainu: Proceedings of the VI International Scientific and Practical Conference* (Kyiv, April 25, 2024), 132–137. Kyiv: KNUITD. [in Ukrainian].
9. Nechuy-Levytsky I. Svitohlyad ukraïns'koho narodu : Eskiz ukraïns'koyi mifolohiyi [Worldview of the Ukrainian People: A Sketch of Ukrainian Mythology]. Kyiv: JSC «Oberegy», 1992. 88 pp. [in Ukrainian].
10. Rulikowski E. Zapiski etnograficzne z Ukrainy. [Ethnographic notes from Ukraine]. *Zbiór wiadomości do antropologii krajowej*. 1879, t. 3, 230 с. [in Polish].

Дата першого надходження рукопису до видання: 24.11.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 10.12.2025

Дата публікації: 30.12.2025